

**ЕПІФІТНІ ЛИШАЙНИКИ ПАРКУ ІМ. Т.Г. ШЕВЧЕНКА
(ОДЕСА, УКРАЇНА)**

Назарчук Ю.С., Ляліков Я.В.

Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Одеса, Україна

E-mail: bio_iuly@hotmail.com

Лишайники є дуже зручними індикаторами стану атмосферного повітря завдяки високій чутливості до забруднення; споживанню необхідних неорганічних сполук з атмосфери. До переваг ліхеноіндикаційних методів слід віднести те, що вони є порівняно дешевими, швидкими (Онiщенко, 2000), а також дають змогу провести оцінку багаторічної ситуації навколишнього середовища. Одеса є не лише великим промисловим та портовим містом України, але й одним з курортно-туристичних центрів України. Перше обумовлює значне техногенне навантаження на повітряний басейн, друге - високі вимоги до якості стану атмосферного повітря. Велике значення у підтримці якості атмосферного повітря відіграють зелені насадження міста, особливо парки. Парк ім. Т.Г. Шевченка - один з найкрупніших парків м. Одеси, парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення, площа якого (згідно рішення Одеської міської ради №1759-VI від 28.02.2012) складає 44,3597 га. Дендрофлора парку нараховує 92 види (Попова, 2007).

В ході досліджень епіфітної ліхенофлори парку ім. Т.Г. Шевченка нами було виявлено 27 видів лишайників, які належать до 20 родів, 8 родин та 3 порядків. Цікавою була знахідка *Candelaria concolor*, яка зростала на *Acer platanoides*. *C. concolor* в степовій зоні Одеської області була раніше знайдена у Тарутинських лісах, Дальницькому лісі, у «Діброві болотного дубу» на р. Дністер та у дендропарку Перемоги у м. Одеса, тобто у штучних лісових ценозах, які відзначаються відносно великим віком насаджень. До найбільш поширених на території парку видів лишайників відносяться *Physcia adscendens*, *Phaeophyscia orbicularis* та *Xanthoria parietina* які зустрічаються на всіх видах дерев. Найбільш рідкісними видами лишайників парку були *Arthopyreniapunctiformis*, *Ramalina pollinaria*, *C. concolor*, *Lecania cyrtella*.

Спостерігається значна залежність видового складу лишайників від умов освітлення форофіту. Під густою кроною, при сильному затіненні зазвичай лишайники майже не ростуть. Найбільша кількість видів лишайників спостерігається в добре та помірно освітлених місцях зростання. У добре освітлених місцях зустрічаються такі види, як *Amandinea punctata*, *Caloplaca lobulata*, *C. pyracea*, *Lecanora carpinea*, *L. hagenii* та *X. polycarpa*.

Epiphytic lichens of the park named after T.G. Shevchenko (Odessa, Ukraine)

Nazarchuk Yu.S., Lyalikov Ya.V.

We studied the epiphytic lichens of park named after T.G. Shevchenko. The most common species in the park were *Physcia adscendens*, *Phaeophyscia orbicularis* and *Xanthoria parietina* are found at all species of trees. The most rare species of lichen were *Arthopyrenia punctiformis*, *Ramalina pollinaria*, *Candelaria concolor*, *Lecania cyrtella*.